

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΜΑ

ΣΕΛΙΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΕΝΤΥΠΟ Ε9) - ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ	21
1.1. ΥΠΟΧΡΕΩΙ ΣΕ ΔΗΛΩΣΗ	22
1.2. ΥΠΟΧΡΕΩΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΑ Η ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ	27
1.3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΠΟ ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΟΥΣ	28
1.4. ΠΟΙΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΕΝ ΑΝΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	28
1.5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΑΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	29
1. Γενικά	29
1.1. Τίτλοι ιδιοκτησίας. Αυθαίρετα.	29
1.2. Αυτοτελής ιδιοκτησία.	29
1.3. Σύσταση επικαρπίας επί οικοπέδου.	29
1.4. Κτίσματα με σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας.	29
1.5. Κτίσματα χωρίς σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας ή αυθαίρετα κτίσματα.	29
1.6. Δουλεία οίκησης.	29
1.7. Μεταφορά συντελεστή δόμησης.	30
1.8. Συνιδιοκτησία.	30
1.9. Διαφορετικά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου του ίδιου ιδιοκτήτη.	30
1.10. Κοινόχρηστα διαμερίσματα (θυρωρεία) πολυκατοικιών.	30
1.11. Κτίσματα με παντελή έλλειψη στέγης.	30
1.12. Κτίσματα με μερική έλλειψη στέγης ή με ουσιώδεις βλάβες.	30
1.13. Ενιαίο κτίσμα με διαφορετικά στάδια κατασκευής.	30
1.14. Ενιαίο κτίσμα με διαφορετικό χρόνο κατασκευής.	30
1.15. Υπό ανέγερση κτίσματα.	30
1.16. Αγορά κτίσματος με οριστικό συμβόλαιο.	31
2. Τρόπος αναγραφής ανά κατηγορία κτηρίου.	31
2.1. Μονοκατοικία.	31
2.2. Κατοικία – Διαμέρισμα.	32
2.3. Επαγγελματική στέγη.	32
2.4. Γεωργικά, Κτηνοτροφικά και Αποθήκες.	33
2.5. Θέσεις στάθμευσης.	33
2.6. Ενοικιαζόμενα δωμάτια.	33
2.7. Σταθμοί Αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης.	33
2.8. Βιομηχανικά και Βιοτεχνικά κτήρια.	34
2.9. Ξενοδοχεία – Τουριστικές Εγκαταστάσεις.	34
2.10. Νοσηλευτήρια.	34
2.11. Ευαγή Ιδρύματα.	35
2.12. Εκπαιδευτήρια.	35
2.13. Αθλητικές εγκαταστάσεις.	35

2.14.	Κολλυμβητική δεξαμενή.	35
2.15.	Κτήρια που δεν μπορούν να υπαχθούν στις κατηγορίες 2.1. έως και 2.14.	36
3.	Τρόπος αναγραφής οικοπέδων.	36
3.1.	Περιπτώσεις που δεν αναγράφεται σε κτίσμα το οικόπεδό του.	36
3.2.	Τρόπος αναγραφής του δικαιώματος υψούν.	37
3.3.	Οικόπεδο στο οποίο υπάρχει πράξη σύστασης κάθετης ιδιοκτησίας.	37
3.4.	Πότε συμπληρώνεται η συνολική επιφάνεια κτισμάτων στο οικόπεδο.	37
3.5.	Οικόπεδο που τελεί υπό απαλλοτρίωση.	38
4.	Τρόπος αναγραφής αγροτεμαχίων.	38
4.1.	Αγροί Μονοετούς Καλλιέργειας.	38
4.2.	Αγροί Πολυετούς Καλλιέργειας.	38
4.3.	Βοσκότοπος.	38
4.4.	Δασική έκταση.	39
4.5.	Μεταλλευτική ή Λατομική έκταση.	39
4.6.	Υπαίθριες εκθέσεις και χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.	39
4.7.	Αρδευόμενη εδαφική έκταση.	39
4.8.	Αγροτεμάχιο που τελεί υπό απαλλοτρίωση.	39
5.	Τρόπος αναγραφής ημιυπαίθριων και χώρων που άλλαξαν χρήση.	39
5.1.	Γενικά	39
5.2.	Τακτοποιούμενοι ημιυπαίθριοι.	40
5.3.	Τακτοποιούμενοι χώροι, λόγω μετατροπής τους σε χώρους κύριας χρήσης.	40
5.4.	Υποχρέωση αναγραφής ακινήτου σε δήλωση στοιχείων ακινήτου.	41
5.5.	Χρόνος τακτοποίησης ημιυπαίθριων ή χώρων που μετατρέπονται σε χώρους κύριας χρήσης.	41
5.6.	Δυνατότητα ορθής αναγραφής τακτοποιούμενων ή ημιυπαίθριων χώρων από μη υπόχρεους.	41
5.7.	Ιδιοκτήτες που δεν τακτοποίησαν τους ημιυπαίθριους ή χώρους που μετατρέπονται σε χώρους κύριας χρήσης.	41
5.8.	Ιδιοκτήτες που απέκτησαν ακίνητο μέσα στο έτος 2010 και το τακτοποιούν το έτος 2011.	42
5.9.	Παραδείγματα	42
1.6.	ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΕΤΗ.	43
1.7.	ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	44
1.	ΓΕΝΙΚΑ.	44
2.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.	44
3.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.	46

1.8. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΡΟΠΟΥ ΑΝΑΓΡΑΦΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	55
1.9. ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	63
1. Αρμόδια Δ.Ο.Υ. υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων.	63
2. Διαδικασία υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων.	64
3. Ημερομηνία υποβολής των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων.	65
1.10. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	67
1.11. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ	68
1. Υπηρεσίες Υπουργείου Οικονομικών.	68
2. Ορκωτοί εκτιμητές.	68
3. Διατροφή (άρθρο 1445 Α.Κ.).	68
4. Υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμοί που παρακολουθούν χρηματοδοτήσεις, ενισχύσεις επιδοτήσεις.	69
5. Νομικές Υπηρεσίες Δημοσίου.	69
6. Κύρια ανάκριση, προανάκριση, προκαταρκτική εξέταση.	69
7. Σύνδικος πτώχευσης.	69
8. Διάσταση ή διαζύγιο.	69
9. Κληρονόμοι.	69
10. Δικαστική αρχή.	70
11. Ανάδοχοι Υπουργείου Οικονομικών.	70
12. Παραβίαση φορολογικού απορρήτου.	70
1.12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	71
1. ΝΟΜΟΣ 3427/2005 (Φ.Ε.Κ. 312 Α') - Άρθρο 23: "Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων"	71
2. ΝΟΜΟΣ 3427/2005 (Φ.Ε.Κ. 312 Α') - Άρθρο 23Α: "Περιουσιολόγιο Ακινήτων"	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Φ.Α.Π.)	81
2.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ Φ.Α.Π.	82
2.2. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ Φ.Α.Π.	82
2.3. ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ Φ.Α.Π.	85
1. Απαλλαγές που ισχύουν τόσο στα φυσικά όσο και στα νομικά πρόσωπα:	85
1.1. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις.	85
1.2. Κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια ή πρωτόκολλο κατεδάφισης.	86
1.3. Επιταγμένα ακίνητα από το στρατό.	86
1.4. Δεσμευμένα από την αρχαιολογική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού ακίνητα.	86
1.5. Παραχωρούμενα δωρεάν για εξυπηρέτηση δημόσιων σκοπών εκπαίδευσης, υγείας, νεότητας, πρόνοιας και τρίτης ηλικίας ακίνητα.	87
1.6. Ιδιωτικοί ναοί.	87

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
1.7. Δικαιώματα μεταλλειοκτησίας – εξόρυξη ορυκτών ή λίθων.	87
1.8. Κτίσματα που ανεγείρονται.	87
1.9. Διατηρητέα κτίσματα.	88
1.10. Δικαίωμα υψούν.	88
2. Απαλλοτριώσεις που ισχύουν για τα νομικά πρόσωπα:	88
2.1. Ελληνικό Δημόσιο και αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες, που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία.	88
2.2. Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού.	88
2.3. Πρεσβείες και προξενεία ξένων κρατών.	88
2.4. Δήμοι, Κοινότητες.	88
2.5. Νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3647/2008.	89
2.6. Οι γνωστές θρησκείες και δόγματα (κατά το άρθρο 13 παράγραφος 2 του Συντάγματος), το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας.	89
2.7. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Τράπεζα της Ελλάδος, ταμεία - οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, συνδικαλιστικές οργανώσεις.	90
2.8. Αρχαιολογική Εταιρεία.	90
2.9. Μουσεία.	91
2.10. Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές και Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.	91
2.11. Σιδηροτροχιές.	91
2.12. Εδαφοτεμάχια έδρασης πύργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.	91
2.13. Απαλλοτριούμενα γήπεδα για ανέγερση δημοσίων κτηρίων.	91
3. Απαλλοτριώσεις που ισχύουν για τα φυσικά πρόσωπα:	92
3.1. Γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.	92
3.2. Πρεσβευτές, διπλωματικοί αντιπρόσωποι, πράκτορες.	92
3.3. Πρόξενοι, προξενικοί πράκτορες, κατώτερο προσωπικό πρεσβειών.	92
4. Απαλλοτριώσεις που έχουν χορηγηθεί με άλλες διατάξεις.	92
2.4. ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ Φ.Α.Π.	99
1. Προσδιορισμός αξίας ακινήτων.	99
2. Προσδιορισμός αξίας επικαρπίας – ψιλής κυριότητας	99
3. Νέες εντάξεις οικισμών	100
4. Εφαρμογή αποκλειστικά του ΑΠΑΑ για τον προσδιορισμό της αξίας ακινήτων των νομικών προσώπων.	100
2.5. ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ Φ.Α.Π.	100
1. Προσδιορισμός αξίας ακινήτων φυσικών προσώπων για την επιβολή του Φ.Α.Π.	101
1.1. Γενικά	101

1.2.	Υπολογισμός της αξίας κατοικίας ή μονοκατοικίας ή διαμερίσματος που βρίσκονται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	101
1.3.	Υπολογισμός της αξίας επαγγελματικής στέγης που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	103
1.4.	Υπολογισμός της αξίας οικοπέδου που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	104
1.5.	Υπολογισμός της αξίας Αποθηκών – Γεωργικών κτισμάτων που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	105
1.6.	Υπολογισμός της αξίας θέσης στάθμευσης που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	106
1.7.	Υπολογισμός της αξίας οικοπέδου που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	107
1.8.	Υπολογισμός της αξίας κατοικίας ή διαμερίσματος που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	107
1.9.	Υπολογισμός της αξίας μονοκατοικίας που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	108
1.10.	Υπολογισμός της αξίας επαγγελματικής στέγης που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	109
1.11.	Υπολογισμός της αξίας αποθήκης – γεωργικού κτηρίου που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	109
1.12.	Υπολογισμός της αξίας θέσης στάθμευσης που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων.	110
1.13.	Υπολογισμός της αξίας των σταθμών αυτοκινήτων – βιομηχανικών και βιοτεχνικών κτηρίων.	110
1.14.	Υπολογισμός της αξίας των ξενοδοχείων – τουριστικών εγκαταστάσεων – νοσηλευτηρίων – ευαγών ιδρυμάτων.	111
1.15.	Υπολογισμός της αξίας εκπαιδευτηρίων.	112
1.16.	Υπολογισμός της αξίας αθλητικών εγκαταστάσεων.	112
1.17.	Υπολογισμός της αξίας κτηρίων που δεν μπορούν να υπαχθούν σε καμία από τις κατηγορίες των ανωτέρω περιπτώσεων.	113
2.	Προσδιορισμός αξίας οικοπέδων στις περιοχές όπου δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, αποκλειστικά για τον προσδιορισμό του φόρου ακίνητης περιουσίας φυσικών προσώπων	113
3.	Παραδοχές που ισχύουν για την μηχανογραφική διαχείριση των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων ώστε να προσδιορίζεται αξία στα ακίνητα για τις ανάγκες του Φ.Α.Π. φυσικών προσώπων.	134
2.6.	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Φ.Α.Π. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	136
1.	Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων	136
2.	Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιланθρωπικούς	

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
και εκπαιδευτικούς σκοπούς.	136
3. Συντελεστής φορολογίας δήμων, κοινοτήτων.	136
4. Συντελεστής φορολογίας Τράπεζας της Ελλάδος κάθε είδους ταμείων – οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, συνδικαλιστικών οργανώσεων Αρχαιολογικής Εταιρείας.	136
5. Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.	136
6. Συντελεστής φορολογίας μουσείων (όπως ορίζονται με τις διατάξεις του Ν. 3028/2002), Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών, Κοινοφελών Ιδρυμάτων, Ιδρυμάτων για τα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν.1610/1986, Ξένων Αρχαιολογικών Σχολών, Αμερικανικής, Γεωργικής Σχολής.	137
7. Συντελεστής φορολογίας των γνωστών θρησκειών και δογμάτων (κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος), του Ιερού Κοινού του Πανάγιου Τάφου, της Ιερής Μονής του όρους Σινά, του Αγίου Όρους, του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αλβανίας.	137
8. Συντελεστής φορολογίας των νομικών προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3647/2008.	137
9. Συντελεστής φορολογίας των ακινήτων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας.	137
10. Κανόνες φορολόγησης με ένα ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο κτίσματος.	138
11. Συντελεστής φορολογίας των ακινήτων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για τα έτη 2010, 2011 και 2012.	138
12. Παραδείγματα υπολογισμού Φ.Α.Π. νομικών προσώπων.	139
2.7. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Φ.Α.Π. ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	141
1. Φόρος Ακίνητης Περιουσίας έτους 2010	141
2. Φόρος Ακίνητης Περιουσίας έτους 2011 και επομένων.	142
2.8. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Φ.Α.Π. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	142
1. Προθεσμία υποβολής δήλωσης Φ.Α.Π.	142
1.1. Προθεσμία υποβολής δήλωσης Φ.Α.Π. το έτος 2010	142
1.2. Προθεσμία υποβολής δήλωσης Φ.Α.Π. το έτος 2011 και επόμενα.	143
2. Πρόσωπο που υποβάλλει τη δήλωση Φ.Α.Π. νομικού προσώπου.	143
3. Τύπος και περιεχόμενο δήλωσης Φ.Α.Π. νομικών προσώπων.	143
4. Διαδικασία υποβολής δήλωσης Φ.Α.Π. νομικών προσώπων.	143
5. Καταχώριση δηλώσεων.	143
2.9. ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	144
1. Γενικά	144

2. Συμπλήρωση της 1ης σελίδας του εντύπου της δήλωσης Φ.Α.Π.	145
2.1. Υπολογισμός φόρου που αντιστοιχεί στα γήπεδα	145
2.2. Υπολογισμός φόρου που αντιστοιχεί στα ημιτελή κτίσματα, στα γεωργικά & κτηνοτροφικά κτίσματα όλων των νομικών προσώπων καθώς και στα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίσματα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	146
2.3. Υπολογισμός φόρου που αντιστοιχεί στα λοιπά κτίσματα του νομικού προσώπου.	146
2.4. Τρόπος συμπλήρωσης των πινάκων Γ και Δ της δήλωσης στις περιπτώσεις υποβολής συμπληρωματικών – τροποποιητικών ή ανακλητικών δηλώσεων	147
3. Συμπλήρωση του εσωτερικού της δήλωσης.	148
3.1. Πίνακας φορολογητέων ακινήτων	148
3.2. Πίνακας απαλλασσομένων ακινήτων.	155
4. Συμπλήρωση της τελευταίας σελίδας της δήλωσης	160
4.1. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΣΥΝΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ	160
4.2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΟΥ	160
2.10. ΑΡΧΙΚΕΣ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ – ΤΡΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ, ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ Φ.Α.Π. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ	161
1. Αρχική δήλωση Φ.Α.Π.	161
2. Συμπληρωματική – Τροποποιητική δήλωση Φ.Α.Π..	161
3. Ανακλητική δήλωση Φ.Α.Π..	162
4. Δηλώσεις Φ.Α.Π. που είναι ταυτόχρονα συμπληρωματικές και ανακλητικές.	163
5. Δήλωση με επιφύλαξη.	163
2.11. ΚΑΤΑΒΟΛΗ Φ.Α.Π. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	164
2.12. ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ – ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	164
1. Πρόσθετοι φόροι	164
2. Αυτοτελές πρόστιμο άρθρου 4 Ν. 2523/1997	165
2.13. ΔΗΛΩΣΕΙΣ Φ.Α.Π. ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	165
1. Γενικά	165
2. Δηλώσεις Φ.Α.Π. στις οποίες δεν προκύπτει φόρος για καταβολή.	165
3. Παραδοχές	166
2.14. ΚΑΤΑΒΟΛΗ Φ.Α.Π. ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	166
2.15. ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	167
1. Πρόσθετοι φόροι	167
2. Πρόστιμο	168
3. Χρόνος επιβολής προστίμου.	168
2.16. ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	168
1. Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας νομικών προσώπων.	168
2. Αρμόδιος προϊστάμενος Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας φυσικών προσώπων.	168

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
2.17. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ Φ.Α.Π. - ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ	169
1. Γενικά	169
2. Βεβαίωση του φόρου	169
3. Διαχωρισμός χρεών.	169
4. Βεβαίωση, επιστροφή ή έκπτωση φόρου μετά από δικαστική απόφαση.	169
5. Βεβαίωση Φ.Α.Π. σε περίπτωση άσκησης εμπρόθεσμης προσφυγής	170
6. Ποσό για το οποίο αμελείται η βεβαίωση Φ.Α.Π..	170
7. Παραγραφή.	170
2.18. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ	171
1. Υπηρεσίες Υπουργείου Οικονομικών.	171
2. Ορκωτοί εκτιμητές.	171
3. Διατροφή (άρθρο 1445 Α.Κ.).	171
4. Διάσταση ή διαζύγιο.	172
5. Υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμοί που παρακολουθούν χρηματοδοτήσεις, ενισχύσεις επιδοτήσεις.	172
6. Νομικές Υπηρεσίες Δημοσίου.	172
7. Κύρια ανάκριση, προανάκριση, προκαταρκτική εξέταση.	172
8. Σύνδικος πτώχευσης.	173
9. Κληρονόμοι.	173
10. Δικαστική αρχή.	173
11. Ανάδοχοι Υπουργείου Οικονομικών.	173
12. Παραβίαση φορολογικού απορρήτου.	174
2.19. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ Φ.Α.Π. - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ	174
1. Συμβολαιογραφικό έγγραφο.	174
2. Μεταγραφή συμβολαιογραφικού εγγράφου.	174
3. Πιστοποιητικό του άρθρου 48 του Ν. 3842/2010 για το έτος 2012.	175
4. Κυρώσεις σε συμβολαιογράφους υποθηκοφύλακες και προϊσταμένους κτηματολογικών γραφείων.	179
5. Κυρώσεις σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.	179
2.20. ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΚΥΡΙΩΝ Η΄ ΕΠΙΚΑΡΠΩΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΑΛΗΘΙΝΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	179
1. Ευθύνες των τελευταίων κατόχων ακινήτων.	179
2. Δικαιώματα των τελευταίων κατόχων, που απέκτησαν τα ακίνητα με σύμβαση.	181
3. Ευθύνες νόμιμων εκπροσώπων κ.λπ..	181
4. Ευθύνες αληθινών κυρίων ακινήτων.	182
2.21. ΜΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΡΙΤΩΝ	182
2.22. ΡΥΘΜΙΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Φ.Α.Π.	182
2.23. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΟΜΟΣ 3842/2010 (Φ.Ε.Κ. 9 Α΄) ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Άρθρο 27 έως 50	185

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΕΝΙΑΙΟ ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Ε.Τ.ΑΚ.)	233
3.1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ Ε.Τ.ΑΚ.	234
3.2. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ Ε.Τ.ΑΚ.	234
3.3 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ Ε.Τ.ΑΚ.	236
1. Απαλλαγές που ισχύουν τόσο στα φυσικά όσο και στα νομικά πρόσωπα	236
1.1. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις	236
1.2. Κτίσματα για τα οποία έχει εκδοθεί άδεια ή πρωτόκολλο κατεδάφισης	237
1.3. Επιταγμένα ακίνητα από το στρατό	237
1.4. Δεσμευμένα από την αρχαιολογική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού ακίνητα	237
1.5. Παραχωρούμενα δωρεάν για εξυπηρέτηση δημοσίων σκοπών εκπαίδευσης, υγείας, νεότητας, πρόνοιας και τρίτης ηλικίας ακίνητα	237
2. Απαλλαγές που ισχύουν για τα νομικά πρόσωπα	238
2.1. Ελληνικό Δημόσιο και αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες, που λειτουργούν ως ειδικά ταμεία	238
2.2. Πρεσβείες και προξενεία ξένων κρατών	239
2.3. Δήμοι, Κοινότητες, Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις	239
2.4. Νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3647/2008 (πρώην Ν.1091/1980).	239
2.5. Οι γνωστές θρησκείες και δόγματα (κατά το άρθρο 13 παράγραφος 2 του Συντάγματος), το Ιερό Κοινό του Πανάγιου Τάφου, η Ιερά Μονή του όρους Σινά, το Άγιο Όρος, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας	239
2.6. Τράπεζα της Ελλάδος, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, Τ.Ε.Δ.Κ., Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., Ε.Ν.Α.Ε., νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ταμεία - οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, συνδικαλιστικές οργανώσεις	241
2.7. Αρχαιολογική Εταιρεία	241
2.8. Μουσεία	241
2.9. Κοινωφελή Ιδρύματα και Ιδρύματα για τα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν. 1610/1986	242
2.10. Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών	242
2.11. Απαλλοτριούμενα γήπεδα για ανέγερση δημοσίων κτηρίων	243
2.12. Σιδηροτροχιές	243
2.13. Εδαφοτεμάχια έδρασης πύργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας	243
3. Απαλλαγές που ισχύουν για τα φυσικά πρόσωπα	243
3.1. Γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού	243
3.2. Πρεσβευτές, διπλωματικοί αντιπρόσωποι, πράκτορες	243
3.3. Πρόξενοι, προξενικοί πράκτορες, κατώτερο προσωπικό πρεσβειών	243
3.4. Κύρια κατοικία	244
3.5. Παραδείγματα υπολογισμού Ε.Τ.ΑΚ. για τα έτη 2008 και 2009	245

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
4. Απαλλοτρίωσις που έχουν χορηγηθεί με άλλες διατάξεις	245
3.4. ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ Ε.Τ.ΑΚ.	251
3.5. ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ Ε.Τ.ΑΚ.	252
1. Προσδιορισμός αξίας ακινήτων φυσικών προσώπων για την επιβολή του Ε.Τ.ΑΚ..	253
1.1. Γενικά	253
1.2. Υπολογισμός της αξίας κατοικίας ή μονοκατοικίας ή διαμερίσματος που βρίσκονται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	253
1.3. Υπολογισμός της αξίας επαγγελματικής στέγης που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	254
1.4. Υπολογισμός της αξίας οικοπέδου που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	256
1.5. Υπολογισμός της αξίας Αποθηκών - Γεωργικών κτισμάτων που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	257
1.6. Υπολογισμός της αξίας θέσης στάθμευσης που βρίσκεται εντός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	258
1.7. Υπολογισμός της αξίας οικοπέδου που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	259
1.8. Υπολογισμός της αξίας κατοικίας ή διαμερίσματος που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	259
1.9. Υπολογισμός της αξίας μονοκατοικίας που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	259
1.10. Υπολογισμός της αξίας επαγγελματικής στέγης που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	260
1.11. Υπολογισμός της αξίας αποθήκης - γεωργικού κτηρίου που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	260
1.12. Υπολογισμός της αξίας θέσης στάθμευσης που βρίσκεται εκτός του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων	261
1.13. Υπολογισμός της αξίας των σταθμών αυτοκινήτων - βιομηχανικών και βιοτεχνικών κτηρίων	262
1.14. Υπολογισμός της αξίας των ξενοδοχείων - τουριστικών εγκαταστάσεων - νοσηλευτηρίων - ευαγών ιδρυμάτων	262
1.15. Υπολογισμός της αξίας εκπαιδευτηρίων	263
1.16. Υπολογισμός της αξίας αθλητικών εγκαταστάσεων	263
1.17. Υπολογισμός της αξίας κτηρίων που δεν μπορούν να υπαχθούν σε καμία από τις κατηγορίες των ανωτέρω περιπτώσεων	264
2. Προσδιορισμός αξίας οικοπέδων στις περιοχές όπου δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, αποκλειστικά για τον προσδιορισμό του ενιαίου	

τέλους ακινήτων φυσικών προσώπων	264
3. Παραδοχές που ισχύουν για την μηχανογραφική διαχείριση των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων ώστε να προσδιορίζεται αξία στα ακίνητα για τις ανάγκες του Ε.Τ.ΑΚ. φυσικών προσώπων	285
3.6. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Ε.Τ.ΑΚ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	288
1. Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων	288
2. Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς	288
3. Συντελεστής φορολογίας Ελληνικού Δημοσίου, αποκεντρωμένων δημοσίων υπηρεσιών, που λειτούργουν ως ειδικά ταμεία δήμων, κοινοτήτων, νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων, Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος	288
4. Συντελεστής φορολογίας Τράπεζας της Ελλάδος κάθε είδους ταμείων – οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, συνδικαλιστικών οργανώσεων Αρχαιολογικής Εταιρείας	288
5. Συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου	289
6. Συντελεστής φορολογίας μουσείων, Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών, Κοινωφελών Ιδρυμάτων, Ιδρυμάτων για τα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν. 1610/1986, Ξένων Αρχαιολογικών και Γεωργικών Σχολών, μη κερδοσκοπικών σωματείων που επιδιώκουν αποδεδειγμένα εκπαιδευτικούς σκοπούς και τα σχολεία τους έχουν αναγνωρισθεί ως ισότιμα προς τα δημόσια	289
7. Συντελεστής φορολογίας των γνωστών θρησκειών και δογμάτων (κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος), του Ιερού Κοινού του Πανάγιου Τάφου, της Ιεράς Μονής του όρους Σινά, του Αγίου Όρους, του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Αλβανίας	289
8. Συντελεστής φορολογίας των νομικών προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3647/2008 (πρώην Ν.1091/1980).	289
9. Αντιμέτωπιση των ανωτέρω περιπτώσεων 5, 6, 7 και 8, για το έτος 2009	289
10. Συντελεστής φορολογίας των ακινήτων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία και των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας	290
11. Συντελεστής φορολογίας των ακινήτων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	290
12. Κανόνας φορολόγησης με ένα ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο κτίσματος	291
13. Παραδείγματα υπολογισμού Ε.Τ.ΑΚ. νομικών προσώπων	291

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
3.7. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Ε.Τ.ΑΚ. ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	294
1. Ενιαίο τέλος ακινήτων	294
2. Έκτακτη εισφορά στη μεγάλη ακίνητη περιουσία για το έτος 2009	294
3. Παράδειγμα υπολογισμού Ε.Τ.ΑΚ. φυσικού προσώπου	295
3.8. ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Ε.Τ.ΑΚ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	296
1. Προθεσμία υποβολής δήλωσης Ε.Τ.ΑΚ.	296
2. Πρόσωπο που υποβάλλει τη δήλωση Ε.Τ.ΑΚ. νομικού προσώπου	296
3. Τύπος και περιεχόμενο δήλωσης Ε.Τ.ΑΚ. νομικών προσώπων	296
4. Διαδικασία υποβολής δήλωσης Ε.Τ.ΑΚ. νομικών προσώπων	297
3.9. ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	297
1. Γενικά	297
2. Συμπλήρωση της 1ης σελίδας του εντύπου της δήλωσης Ε.Τ.ΑΚ..	299
3. Συμπλήρωση του εσωτερικού της δήλωσης Ε.Τ.ΑΚ. (Πίνακας καταγραφής ακινήτων)	301
4. Συμπλήρωση της τελευταίας σελίδας του εντύπου της δήλωσης Ε.Τ.ΑΚ..	307
3.10. ΑΡΧΙΚΕΣ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ – ΤΡΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ, ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ Ε.Τ.ΑΚ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ	307
1. Αρχική δήλωση Ε.Τ.ΑΚ..	307
2. Συμπληρωματική - Τροποποιητική δήλωση Ε.Τ.ΑΚ..	307
3. Ανακλητική δήλωση Ε.Τ.ΑΚ..	308
4. Δηλώσεις Ε.Τ.ΑΚ. που είναι ταυτόχρονα συμπληρωματικές και ανακλητικές	309
5. Δήλωση με επιφύλαξη	310
3.11. ΚΑΤΑΒΟΛΗ Ε.Τ.ΑΚ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	310
3.12. ΡΥΘΜΙΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Ε.Τ.ΑΚ.	310
3.13. ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	311
1. Πρόσθετοι φόροι	311
2. Αυτοτελές πρόστιμο άρθρου 4 Ν. 2523/1997	312
3. Πρόστιμο άρθρου 16 Ν.3634/2008	312
3.14. ΔΗΛΩΣΕΙΣ Ε.Τ.ΑΚ. ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	313
3.15. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΝΙΑΙΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	314
3.16. Καταβολή Ε.Τ.ΑΚ. φυσικών προσώπων	323
3.17. Πρόσθετοι φόροι και πρόστιμα φυσικών προσώπων	323
3.18. Αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία	325
3.19. Διαδικασία βεβαίωσης του Ε.Τ.ΑΚ.	326
3.20. Φορολογικό απόρρητο στο Ε.Τ.ΑΚ.	326
3.21. Πιστοποιητικά Ε.Τ.ΑΚ.	327
3.22. Ευθύνες των τελευταίων κατόχων ακινήτων από σύμβαση	328
3.23. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	329

1.	ΝΟΜΟΣ 3634/2008 - ΕΝΙΑΙΟ ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Ε.Τ.ΑΚ.) - (Άρθρο 5 έως 19)	329
2.	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	349
3.	ΝΟΜΟΣ 3808/2009 - Άρθρο 3 - Έκτακτη εισφορά στη μεγάλη ακίνητη περιουσία φυσικών προσώπων και αύξηση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων (Ε.Τ.ΑΚ.) των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα	352
4.	ΝΟΜΟΣ 3842/2010 - Άρθρο 56 - Κατάργηση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων	354
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Φ.Μ.Α.Π.)		357
ΓΕΝΙΚΑ		358
4.1.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ Φ.Μ.Α.Π.	358
4.2.	ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ Φ.Μ.Α.Π.	358
4.3.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΕΙΠΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	365
4.4.	ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	370
1.	Γεωργικές και κτηνοτροφικές εκτάσεις - αγροτικά ακίνητα, που ιδιοχρησιμοποιούνται από τους κατά κύριο επάγγελμα γεωργούς.	370
2.	Δασικές εκτάσεις - Αναδασωτές εκτάσεις	371
3.	Δικαιώματα μεταλλειοκτησίας και εξόρυξης ορυκτών λίθων.	371
4.	Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίσματα επιχειρήσεων.	371
4.1.	Εισφορά ακινήτου κατά χρήση.	372
4.2.	Κτίσματα που ιδιοχρησιμοποιούνται από όσους ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.	372
4.3.	Κτίσματα ή τμήματα κτισμάτων που δεν χρησιμοποιούνται άμεσα για την παραγωγή ή την εμπορική δραστηριότητα.	372
4.4.	Προπαρασκευαστικό στάδιο επιχείρησης για την προετοιμασία των εγκαταστάσεων της προς έναρξη της παραγωγικής της δραστηριότητας.	373
4.5.	Αδρανείς ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, λόγω μερικής ή ολικής ανακατασκευής.	373
4.6.	Κοινωνίες αστικού δικαίου. Κοινωνοί.	373
4.7.	Εταιρείες του Α.Ν. 89/1967.	374
4.8.	Εταιρείες με αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση ακινήτων.	375
4.9.	Δικαιολογητικά.	375
5.	Γήπεδα ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.	375
5.1.	Μισθωμένα ξενοδοχεία που το μίσθωμά υπολογίζεται σε ποσοστό επί των εισπράξεων.	375
5.2.	Ενοικιαζόμενα δωμάτια.	375
5.3.	Κάμπινγκς	375
5.4.	Αδρανείς ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, λόγω μερικής ή ολικής ανακατασκευής.	376

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
5.5. Κοινωνίες αστικού δικαίου. Κοινωνοί.	376
5.6. Δικαιολογητικά.	376
6. Γήπεδα ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων.	376
7. Ακίνητα επιχειρήσεων με αναβλητική αίρεση.	376
8. Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίσματα νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και κοινωφελών ιδρυμάτων.	377
9. Κτίσματα ανεγειρόμενης οικοδομής.	377
10. Κληρονομιά ακίνητα.	378
10.1. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.	378
10.2. Εξ απογραφής κληρονόμοι.	379
11. Ελληνικό Δημόσιο.	379
12. Δήμοι - Κοινότητες κ.λπ..	379
13. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου - Γεωργικές Σχολές.	379
14. Δημόσιες επιχειρήσεις - οργανισμοί.	380
15. Ιερό Κοινό Παναγίου Τάφου, Ιερή Μονή Όρους Σινά, Άγιο Όρος, γνωστές θρησκείες και δόγματα.	380
15.1. Σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δικαιολογούνται για λογαριασμό των αντίστοιχων εκκλησιών - ευκτήριων οίκων γνωστής θρησκείας ή δόγματος.	381
16. Σωματεία, ενώσεις, ομοσπονδίες αναγνωρισμένες από τη Γ.Γ. Αθλητισμού.	383
17. Ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμοί.	383
18. Πρεσβείες - Προξενεία.	383
19. Ξένοι πρεσβευτές κ.λπ..	383
20. Πρόξενοι - προξενικοί πράκτορες.	383
21. Συνδικαλιστικές οργανώσεις.	383
22. Τράπεζα Ελλάδος - αρχαιολογική εταιρεία - ΕΙΥΑΑΠΟΕ.	383
23. ΞΕΝΙΑ Α.Ε.	384
24. Απαλλοτριωτέα κτίσματα.	384
25. Γήπεδα που τελούν υπό αναγκαστική απαλλοτρίωση. Έτη 2000 έως και 2007.	384
26. Παραχωρούμενα ακίνητα.	384
27. ΕΤΒΑ - ΒΙΠΕΤΒΑ.	384
28. Ειδική εκκαθάριση Ν. 2000/1991.	384
29. Νομικά πρόσωπα ως δικαιούχοι δουλείας.	384
30. Ανάδοχοι φορείς προγραμμάτων ενεργού πολεοδομίας.	385
31. Ακίνητα τραπεζών και θυγατρικών τους εταιρειών.	385
32. Δέσμευση Υπουργείου Πολιτισμού. Έτη 2003 έως 2007.	385
32.1. Δέσμευση Υπουργείου Πολιτισμού. Έτη 1997 έως 2002.	386
33. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΦΟΡΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥΣ	387
4.5. ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	395

1.	Έτος 1997 έως και έτος 2005	395
2.	Έτος 2006 και έτος 2007.	395
3.	Διαχωρισμός επικαρπίας από κυριότητα.	395
3.1.	Αξία επικαρπίας	395
3.2.	Αξία ψίλλης κυριότητας.	396
3.3.	Αξία οίκησης και δουλείας που παρέχει εξουσία χρήσης.	396
4.	Αξία αγροτεμαχίων.	396
5.	Βασικές αναπροσαρμογές στον ΑΠΑΑ.	396
4.6.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΕ ΔΗΛΩΣΗ Φ.Μ.Α.Π.	396
1.	Υποχρέωση υποβολής νομικών προσώπων των 1997 έως και 2007 καθώς και φυσικών προσώπων ετών 1998 έως και 2007	396
1.1.	Φυσικά πρόσωπα.	396
1.2.	Σύζυγοι.	397
1.3.	Γονείς.	397
1.4.	Νομικά πρόσωπα.	397
1.5.	Κοινωνίες αστικού δικαίου.	397
1.6.	Σχολιάζουσα κληρονομιά.	398
1.7.	Πτώχευση	398
1.8.	Κληρονομιαία περιουσία υπό εκκαθάριση.	398
1.9.	Αναβλητική αίρεση.	398
1.10.	Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).	398
1.11.	Παρακράτηση κυριότητας από τραπεζικά - πιστωτικά ιδρύματα.	398
1.12.	Πρόσκληση αρμόδιας Δ.Ο.Υ..	398
1.13.	Μη υπόχρεοι σε δήλωση.	398
2.	Υποχρέωση υποβολής φυσικών προσώπων για το έτος 1997	398
4.7.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΗΛΩΣΗΣ Φ.Μ.Α.Π.	401
1.	Προθεσμίες υποβολής δηλώσεων Φ.Μ.Α.Π.	401
2.	Υποβολή φύλλων υπολογισμού της αξίας των ακινήτων.	402
3.	Παραλαβή δήλωσης Φ.Μ.Α.Π. Τρόπος υποβολής δήλωσης	403
4.	Σύνταξη δήλωσης Φ.Μ.Α.Π.	403
5.	Δικαιολογητικά που συνηγορούνται με τη δήλωση Φ.Μ.Α.Π.	403
4.8.	ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Φ.Μ.Α.Π.	405
1.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Φ.Μ.Α.Π.	405
1.1.	Πίνακας I Στοιχεία του φορολογουμένου νομικού ή φυσικού προσώπου	405
1.2.	Πίνακας II Σύνοδα Αξιών Ακίνητης Περιουσίας	405
2.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Φ.Μ.Α.Π.	406
2.1.	Πίνακας 1 Στοιχεία κτισμάτων και οικοπέδων	406
2.2.	Πίνακας 2 Στοιχεία αγροτεμαχίων (καλλιιεργησίμων, βοσκοτόπων, δασικών εκτάσεων, ορυχείων κ.λπ.)	412

3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΙΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Φ.Μ.Α.Π.	416
3.1. Πίνακας IV Ακίνητα που απαλλιάσσονται από το φόρο	416
3.2. Πίνακας V Δικαιοδογητικά που συνοποβάλλονται	416
3.3. Πίνακας VI Παρατηρήσεις	417
4.9. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Φ.Μ.Α.Π.	417
1. Αρχική δήλωση.	417
2. Μερική δήλωση.	417
3. Συμπληρωματική δήλωση.	417
4. Ανακλητική δήλωση.	417
4.1. Οικείο έτος.	418
4.2. Ανάκληση λόγω εσφαλισμένου προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας	418
5. Δήλωση με επιφύλαξη.	418
4.10. ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Φ.Μ.Α.Π.	419
1. Αρμόδια Δ.Ο.Υ. υποβολής δήλωσης Φ.Μ.Α.Π. για κατοίκους εξωτερικού.	419
2. Αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή εκπροθέσμων αρχικών δηλώσεων, καθώς και συμπληρωματικών ή ανακλητικών δηλώσεων.	420
4.11. ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.	421
4.12. ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΠΟΣΑ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	423
1. Φυσικά πρόσωπα:	423
1.1. Αφορολόγητα ποσά φυσικών προσώπων ετών 2002 - 2007.	423
1.2. Αφορολόγητα ποσά φυσικών προσώπων ετών 1998 - 2001.	423
1.3. Αφορολόγητα ποσά φυσικών προσώπων έτους 1997.	423
2. Νομικά πρόσωπα:	424
2.1. Αφορολόγητα ποσά νομικών προσώπων ετών 2002 - 2007.	424
2.2. Αφορολόγητα ποσά νομικών προσώπων ετών 1998 - 2001.	424
2.3. Αφορολόγητα ποσά νομικών προσώπων έτους 1997.	424
3. Νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς και κοινωφελή ιδρύματα:	424
3.1. Αφορολόγητα ποσά των μη κερδοσκοπικών κ.λπ. νομικών προσώπων ετών 2002 - 2007.	424
3.2. Αφορολόγητα ποσά των μη κερδοσκοπικών κ.λπ. νομικών προσώπων ετών 1998 - 2001.	424
3.3. Αφορολόγητα ποσά των μη κερδοσκοπικών κ.λπ. νομικών προσώπων έτους 1997.	425
4.13. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	425
1. Φυσικά πρόσωπα	425
1.1. Κλίμακα υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. φυσικών προσώπων ετών 2006 - 2007.	425
1.2. Κλίμακα υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. φυσικών προσώπων ετών 2002 - 2005.	425
1.3. Κλίμακα υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. φυσικών προσώπων ετών 1997 - 2001.	426
2. Νομικά πρόσωπα	426

2.1.	Συντελεστής υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. νομικών προσώπων ετών 2006-2007.	426
2.2.	Συντελεστής υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. νομικών προσώπων ετών 1997-2005.	426
3.	Νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς και κοινωφελή ιδρύματα	427
3.1.	Συντελεστής υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. μη κερδοσκοπικών νομικών προσώπων που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς και κοινωφελών ιδρυμάτων ετών 2006 - 2007.	427
3.2.	Συντελεστής υπολογισμού Φ.Μ.Α.Π. μη κερδοσκοπικών νομικών προσώπων που επιδιώκουν κοινωφελείς κ.λπ. σκοπούς και κοινωφελών ιδρυμάτων ετών 1997 - 2005.	427
4.14.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ - ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ	427
1.	Γενικά για τη διαδικασία βεβαίωσης του Φ.Μ.Α.Π..	427
2.	Καταβολή του Φ.Μ.Α.Π. - Δόσεις - Έκπτωση.	427
3.	Προσφυγή	429
4.	Βεβαίωση βάσει φύλλου ελέγχου. Καταβολή.	429
5.	Διαδικασίες ελέγχου Φ.Μ.Α.Π..	429
6.	Περαίωση Φ.Μ.Α.Π..	429
7.	Διοικητική επίλυση διαφοράς Δικαστικός συμβιβασμός Καταβολή φόρου.	431
8.	Βεβαίωση βάσει απόφασης δικαστηρίου. Καταβολή φόρου	431
9.	Ποσό για το οποίο αμελείται η βεβαίωση Φ.Μ.Α.Π..	431
10.	Ποσό για το οποίο αμελείται η επιστροφή Φ.Μ.Α.Π..	432
11.	Βεβαίωση του από τον αρμόδιο προϊστάμενο.	432
4.15.	ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ – ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	432
1.	Δηλώσεις Φ.Μ.Α.Π. ετών 2005 έως και 2007.	432
2.	Δηλώσεις Φ.Μ.Α.Π. ετών 1998 έως και 2004.	433
3.	Δηλώσεις Φ.Μ.Α.Π. έτους 1997.	433
4.	Πρόστιμο σε περιπτώσεις που δεν προκύπτει φόρος για καταβολή.	433
4.16.	ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 33 ΤΟΥ Ν. 2459/1997	434
4.17.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	434
4.18.	ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	435
4.19.	ΕΞΩΔΙΚΗ ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	436
4.20.	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑΣ ΥΛΗΣ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	437
4.21.	ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΚΑΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.. - ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΣΕ Φ.Μ.Α.Π..	437
1.	Ευθύνες των τελευταίων κατόχων ακινήτων από σύμβαση.	437
2.	Δικαιώματα των τελευταίων κατόχων, που απέκτησαν τα ακίνητα με σύμβαση.	438
3.	Ευθύνες νόμιμων αντιπροσώπων κ.λπ..	438
4.22.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ Φ.Μ.Α.Π.	439
1.	Πιστοποιητικό	439

ΘΕΜΑ	ΣΕΛΙΔΑ
2. Μερική δήλωση για λήψη πιστοποιητικού	439
3. Φυσικό πρόσωπο που δεν είχε υποχρέωση υποβολής δήλωσης Φ.Μ.Α.Π..	440
4. Τύπος, περιεχόμενο και διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικών ή υπευθύνων δηλώσεων του άρθρου 32 του Ν. 2459/1997.	440
4.1. Πιστοποιητικό σε υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα	440
4.2. Μη υπόχρεα σε Φ.Μ.Α.Π. φυσικά πρόσωπα.	440
4.3. Προσύμφωνα με αυτοσύμβαση.	441
4.4. Αποδοχή ακινήτου με τηλεσίδικη δικαστική απόφαση.	441
4.5. Πλειστηριασμός.	441
4.6. Μεταβίβαση ακινήτου που αποκτήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου του οικείου έτους μεταβίβασης.	441
4.7. Λήψη πιστοποιητικού.	441
4.8. Σύνταξη συμβολαίου στην αλληλοδαπή.	442
4.23. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	447
1. ΝΟΜΟΣ 2459/1997 (Φ.Ε.Κ. 17 Α') ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Φ.Μ.Α.Π.) (Άρθρα 21 - 35)	447
2. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ - ΑΠΟΡΡΗΤΟ - ΑΤΕΛΕΙΕΣ Ν. 2961/2001 (ΦΕΚ 266/22-11-2001) Κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προϊκών και Κερδών από Λαχεία Άρθρο 102 Παραγραφή δικαιώματος επιβολής φόρου και προστίμου	476
3. ΟΡΙΟ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	479
4. ΟΡΙΟ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	480
5. ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Ν. 3763/2009, Άρθρο 46	481
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	483